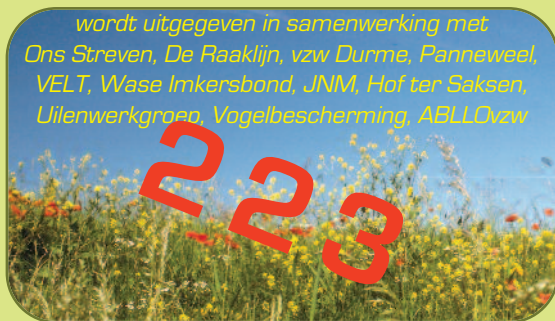

HET GROENE WAASLAND

wordt uitgegeven in samenwerking met
Ons Streven, De Raaklijn, vzw Durme, Panneweel,
VELT, Wase Imkersbond, JNIM, Hof ter Saksen,
Lilienwerkgroep, Vogelbescherming, ABLLOvzw

COÖRDINATIE & BEHEER

Ablo

Tweemaandelijks natuur- en milieutijdschrift 41ste jg - nr 4 - september 2021 - nr 223

NATUUR EN MILIEU

broedseizoen 2021 p02

lobbenstad p04

wandelen p15

kalender p27

lichthinder p12

groepsaankoop p20

IN HET WAASLAND

2021 EEN BIJZONDER BROEDSEIZOEN

In april stuurde ik reeds een nieuwsbrief met het vermoeden van een atypisch broedseizoen. De vroege en eerder abnormale warmte eind februari-begin maart, opgevolgd door een toch wat uitzonderlijke koude prik voor de tijd van het jaar, die bovendien vrij lang aanhield, had voor gevolg dat er enkele opmerkelijk zaken optraden:

Figuur 1 Eén van de twee koolmees jongen op de achtergebleven koolmeeseieren terwijl dit jong groot gebracht wordt door pimpelmeesouders.

- In Sint-Niklaas wordt in nestkast 90 door een koolmeeswijfje op 13/4, het eerste ei gelegd. Na 6 eieren stopt het leggen maar op 30/4 liggen er toch 10 warme eieren in de kast. Op 24 mei zitten er duidelijk 3 koolmeesjongen van 10 dagen oud in het nest. Er liggen nog duidelijk eieren onder de jongen. Er heerst al het vermoeden dat bij de eerste 6 eieren, de koolmees die eigenaar was van het nest en de eieren, werd verjaagd door een pimpelmeeskoppel dat eventueel nog 4 eieren bijlegt. Op 27 mei ringen we in het nest nog 2 koolmeesjongen van 15 dagen oud (Fig.1). We ringen ook een pimpelmeeswijfje dat de jongen komt voederen en zien dicht bij de kast een pimpelmeesmannetje. In het nest vinden we nog een achtergebleven abnormaal klein eitje. Het gaat hier dus wel degelijk om een nest dat op het ogenblik dat de koolmees aan het leggen was, gekaapt werd door pimpel-

mezen. We zijn er niet honderd percent zeker van dat de pimpelmees nog eieren bijgelegd heeft. De eieren zagen er allemaal gelijk uit op het ene abnormaal kleine eitje na maar dat gebeurt soms nog.

Figuur 2a. De 12 koolmeeseieren die gelegd werden in nestkast 25 (Sint-Niklaas)

- Het eerste ei in Sint-Niklaas wordt gelegd op 15 maart in nestkast 25. Na 22 maart blijft het nest met 8 eieren onaangeroerd en geeft de indruk dat de eieren verlaten zijn. Op 13 april liggen er nog 4 eitjes bij of in totaal nu 12 eieren (Fig. 2a). Die worden verder alle 12 bebroed. Op 28 april komen er 2 jongen uit (Fig. 2b) en waarschijnlijk de dag erop nog eentje dat na enkele dagen dood gaat; alle andere eieren blijven in het nest liggen. Op 10 dagen zijn er nog 2 jongen die ook dood gaan voor ze 15 dagen oud zijn. Bij het leegmaken van het nest, wordt dan ook het derde dode jong gevonden. De jongen ontwikkelden zeer traag en zagen eruit als 'schrane Duitskes'

- In ons controlebos komen we iets gelijkaardigs tegen maar met een betere afloop. In nestkast 96 legt een koolmeeswijfje op 8 april haar eerste ei. Op 15 april controleren we 7 warme eieren. Op 13 mei wordt het wijfje voor het laatst gecontroleerd op de eieren. Op 19 mei zien we dat er nu 15 warme eieren in het nest liggen. Op 12 juni rin-

KLIC - BERICHTEN

1) ZONNEPANELEN: MILIEUVRIENDELIJK??

Zonnepanelen zijn niet meer weg te denken uit ons straatbeeld. Wereldwijd zit de zonnepanelensector dan ook in de lift. Maar met die enorme groei, ontstaat ook de vraag: wat gebeurt er met al deze zonnepanelen aan het einde van hun levensduur? Creëren we naast heel veel groene stroom, ook geen grote berg afval?

Meer lezen? www.hetgroenewaasland.be/klik

2) 18 JAAR NA DE WET OP DE KERNUITSTAP: WAAROM KWAM DIE ER OOK WEER?

In november komt de kernuitstap op de tafel van de federale regering, hopelijk voor de laatste keer. Nu de verhitte discussie weer hoog oploopt, is het goed om terug te kijken: waarom nam de politieke wereld deze beslissing ook weer in 2003?

Meer lezen? www.hetgroenewaasland.be/klik

3) 'KLIMAATVERANDERING KOST IEDERE BELG 8000 EURO AAN WELVAART'

Het bruto nationaal product (BNP) is veruit de meest gebruikte indicator van welvaart. Toch schiet het klasieke meetinstrument tekort, want het brengt onder meer sociale of ecologische kosten niet in rekening. Dat kan beter, menen enkele topeconomen. Het is tijd voor een andere maatstaf. Alleen, bestaat die wel?

Meer lezen? www.hetgroenewaasland.be/klik

4) BURGEMEESTERSCONVENANT VOORTAAN OOK JURIDISCH AFDWINGBAAR

Met het burgemeestersconvenant engageren gemeenten zich om de klimaatopwarming tegen te gaan, in lijn met het Parijsakkoord. Tot nu toe gold het burgemeestersconvenant vooral als een politiek engagement, zonder veel juridische slagkracht. Daar komt nu verandering in: het convenant kan wel degelijk een reden zijn om een vergunning te weigeren. Dat heeft de Raad voor Vergunningsbetwistingen geoordeeld. Een belangrijk precedent in de strijd tegen de klimaatopwarming.

Meer lezen? www.hetgroenewaasland.be/klik

5) IPS OM JE VOORTUIN TE ONTHARDEN: "ELK TUINTJE Z'N BOOMPJE"

Toch lijken verharde voortuintjes in de Belgische verkavelingen alsmaar aan populariteit te winnen. In deze stenen woestijnen maakt de biodiversiteit geen schijn van kans ... En bovendien verergeren ze het droogteprobleem in Vlaanderen. Dat kan beter!

Meer lezen? www.hetgroenewaasland.be/klik

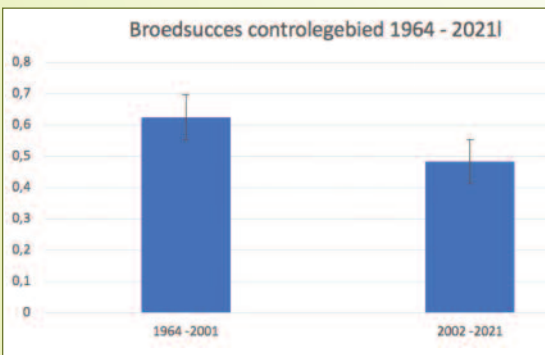

Figuur 2 b. Uiteindelijk kwamen er twee jongen uit en bleven de andere eieren liggen. De volgende dag komt er nog een ei uit.

gen we in het nest 7 jongen en ringen we ook beide ouders; we vinden nog 8 eieren onder de jongen.

Deze 3 merkwaardige gevallen hebben we in al die jaren nog nooit meegemaakt en hebben zeker te maken met het atypische voorjaar: de gevolgen van de klimaatsverandering spelen hier dus duidelijk.

Kijken we naar het controlegebied waar we de mezenpopulatie reeds opvolgen sedert 1964 dan zien we dat het broedsucces voor 2001 opvallend hoger was dan na 2001 (Fig.3). De achteruitgang van het insectenaanbod in bossen in samenspel met klimaatsverandering ligt hier zeker aan de basis.

Figuur 3. Het broedsucces in het controlegebied voor en na 2001.

In een volgend GW brengen we een meer gedetailleerd beeld van de verwerkte gegevens.

Jenny De Laet

SINT-NIKLAAS, STAND VAN ZAKEN LOBBENSTAD? (VERVOLG)

Kansrijke herstructurering Puyenbeke

In haar Beleidsprogramma 2019 – 2024 kondigde het stadsbestuur van Sint-Niklaas aan het lobbenstadmodel te verankeren en afdwingbaar te maken. In HGW (nr. 221, maart 2021) peilden we naar de stand van zaken.

In dit vervolgartikel stellen we een toepassing van dit model voor met een *kansenkaart*. Dit doen we voor Puyenbeke en de omgeving of het noordwesten van de kernstad.

Ter herinnering, het lobbenstadmodel wil een klimaatbestendige omgeving realiseren, als onderdeel van een nieuw Gemeentelijk Beleidsplan Ruimte. Dit laatste gaat het Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan vervangen. Met behulp van een *kansenkaart* kan een noodzakelijk creatief proces in gang gezet worden. Dit voorbeeld van kansrijke herstructurering is ontwikkeld vanuit twee invalshoeken ter realisatie van een klimaatbestendige omgeving: modal shift en bouwshift (zie de legende bij bijhorend kaartje):

Modal shift, de publieke ruimte. Hier zoeken we een antwoord op de vragen zoals:

- Hoe springen we om met de publieke ruimte om een meer klimaat neutrale omgeving te realiseren?
- Welke rangschikking passen we toe voor de netwerken van pleinen, paden, straten en wegen, met het oog op de 'modal shift' of een 'wijziging in vervoerswijze'.

Het stadsbestuur heeft hierover meer zeggenschap om een 'onthardingsbeleid' te realiseren,

ruimtelijk

dan op privé domein. Minder verharding en dus meer ruimte voor groen-blauwe netwerken. Concreet houdt dit in, minder parkeerruimte, minder voet- en fietspaden en meer erfinrichting van de publieke ruimte. Dus meer gemengd gebruik van het openbare domein. Want al die paden werden ooit aangelegd om het verkeer te 'scheiden'. Deze omgekeerde denkpiste is nodig: om het autoge-

bruik te verminderen ten gunste van meer duurzame modi, zoals stappen, fietsen en openbaar vervoer. Dit is een moeilijke oefening binnen het beoogde verdichtingsbeleid (zie verder bij bouwschift). Want meer inwoners en functies op kleinere oppervlakten leveren een meer geconcentreerd aantal verplaatsingen op. Maar, door de verdichting neemt de af te leggen afstand af. En met de

versterking van vooral de zachte netwerken moeten de extra verplaatsingen vooral opgevangen worden met andere vervoerswijzen dan de auto.

Bouwschift, de private ruimte. Hier zoeken we een antwoord op de vraag:

- Hoe gaan we om met de onophoudelijke ruimtevragen, rekening houdend met de permanente zorg om behoud of versterking van ruimtelijke kwaliteiten?

t met lobbenstad

Bouwschift en privaat domein

Kansrijk	
	Verruiming blauw-groene vinger, Molenbeek en vallei
	Ontharding straten (slechts enkele weergegeven), parking, voet- en fietspaden verwijderd, ontharding van de tuinen (bv, stalling en parking onder gebouwen)
	Verdichting stedelijk gebied tot 100 woonegelegenheden / ha
	Pleinruimte, verblijfsgebied
	Verdichting centrumgebied met stedelijke ecologie
	Nieuwe ringweg (N41) of niet ?

De **Molenbeek** en aangelanden vormen samen een vallei. De continuïteit van die vallei in het stedelijk landschap moet hersteld worden, zoals het openbreken van duikers en het verbreden van de vallei. Dit is op zich al een enorme ruimtevraag die moet beantwoord worden. Het verminderen van het private domein ten gunste van het toenemend collectief gebruik van de ruimte is de enige oplossing. Willen en kunnen we dat? Zo moet bijvoorbeeld de ruimtelijke impact van de auto ook hier weggewerkt worden met een lagere parkeernorm. En deze moet geïntegreerd worden in het ondergrondse en of gestapelde bouwvolume in plaats van pal voor of naast ieder zijn eigen woning, bedrijf of voorziening. Een bijzonder hoge ambitie is dit.

Omdat de middelen schaars zijn, moet deze ruimtelijke herstructurering op de **lange termijn** gezien worden. Maar, op de **korte termijn** moet eerst overeenstemming bereikt worden hoe dit verankerd en afdwingbaar gemaakt kan worden. Puyenbeke is nu al van nature een drager van de in de lobbenstad gewenste blauwgroene netwerken met de vallei van de Molenbeek. Het gebied is bijna **20 ha** groot. Het kan best nog uitgebreid worden, door ontharding van privaat domein: meer verdichting en hogere gebouwen. Wellicht kan dit met behulp van bouwverordeningen verankerd worden en minder met bestemmingsplannen (RUP).

Stel, dat men Puyenbeke ophangt rondom deze blauw-groene Molenbeekvallei. Stel, dat men daar rond zo veel als mogelijk straten onthardt. Stel, dat men inzet op ambitieuze verdichting, met meerlagige woningen, veeleer dan huisje-tuintje-op-maat-van-de-auto. Samen met een nieuwe ontsluitingsstructuur te voet en met de fiets. De Watermolendreef kan verrijkt worden met halfweg een plein. Er kan een nieuwe compacte stedelijke ontsluiting met statige wooncomplexen (als een boulevard of laan) tussen Heistraat en Hoge Bokstraat voorzien worden. Of deze nieuwe straat verlengd moet worden tot aan de te verlengen N41, pal achter de woningen van de Hoge Bokstraat? Dit is kiezen tussen de pest en de cholera. Want opnieuw dicteert dan het autoverhaal de kwaliteit van de omgeving.

Besluit.

In het eerste deel van dit artikel (zie HGW nr. 221) stelden we vijf logische stappen voor eigen aan de ruimtelijke planning: **1. inzicht, 2 visie, 3 concept, 4 instrumenten en 5 kansen.** Wellicht is het nodig om deze stappen aan de GECORO verder toe te lichten. Veeleer dan weerom een zoveelste RUP aan dit adviesorgaan voor te leggen. Zo bouwen we inzicht op. Want inspraak zonder inzicht, leidt tot uitspraken zonder uitzicht.

Tal van straten en pleinen in de te verdichten buurten kunnen ontharden, lees: afbreken van overbodige voet- en fietspaden, wegen en parkings, ooit aangelegd omdat de auto alom de geesten vulde. Vergroenen en verkeersluw maken van bijvoorbeeld Plezantstraat en Kleibeekstraat behoren tot de kansen. En na afschrijving van de vrij recente investeringen aan het zwembad kan, op de lange termijn, dit eventueel verhuizen naar hier. De buscorridor kan uitgebreid worden langs Plezantstraat en Kleibeekstraat richting Sinaai en Stekene. **Durf te dromen. Maar, denk globaal en handel lokaal.**

Wil men binnen deze legislatuur een nieuw beleidsplan ruimte realiseren? Dan zal bij hoogdringendheid een tandje moeten bijgestoken worden in het omgevingsbeleid. Het stadsbestuur heeft nog goed drie jaar de tijd om het lobbenstadmodel te verankeren en afdwingbaar te maken.

Fred Van Remoortel

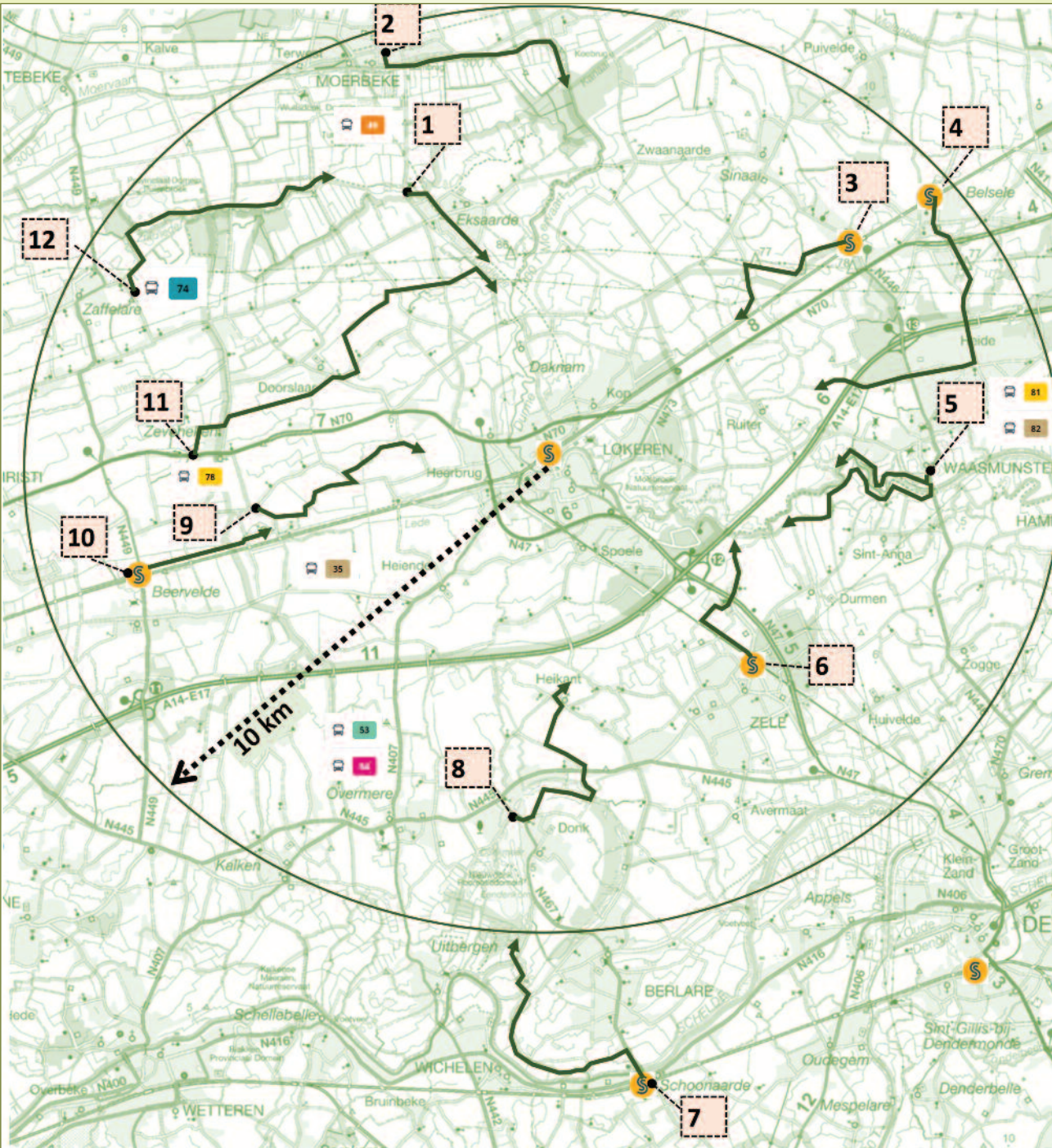
ENKELE REIS WANDELPARADIJS

Vanuit Lokeren met bus of trein

Lokeren biedt tal van wandelmogelijkheden door het land van Durme, Donk, Schelde en Zuidlede.

Vertrek vanuit Lokeren met **trein of bus** en keer daarna te voet terug. Hierna vind je een dozijn suggesties. De nummers verwijzen naar de tabel hieronder. Deze geeft aan welke bus of trein je kan nemen tot welke halte. Kies maar uit hoe je dit wil combineren en langs welk je terugwandelt.

Bus of Trein lijnnr.	tot halte
1 B 49	Eksaarde-Basisschool
2 B 49	Moerbeke-Waas-Damstraat
3 T 534	Station Sinaai
4 T 534	Station Belsele
5 B 81, 82	Waasmunster-Pontravelaan
6 T IC	Station Zele
7 T S	Station Schoonaarde
8 B 53, 54	Overmere-Donkmeer
9 B 35, 78	Lokeren-Nieuwe Dreef
10 T 553	Station Beervelde
11 B 78	Zeveneken-Kerk
12 B 74	Zaffelare-Bosdam

ONS STREVEN 40 JAAR VIERDE BEDRIJF

Samenwerking met andere verenigingen

Van bij het ontstaan van Ons Streven waren de andere verenigingen van het dorp van groot belang. We kunnen zonder meer zeggen dat de milieuvereniging in hun schoot geboren werd. Zoals u kon lezen in onze vorige boekjes was de afsluiting van voetweg 25 de aanleiding om een actiegroep op te richten. Niet minder dan 42 verenigingen die hun actieterrein in Tielrode hadden liggen, hebben indertijd hun misnoegen betreffende de mogelijke afschaffing van deze voetweg te kennen gegeven. Vandaag telt Tielrode dan wel minder actieve groeperingen maar we hechten veel belang aan een goede verstandhouding en werken daarom graag samen met diverse verenigingen van ons dorp en ook van daarbuiten.

Zo namen we in 2007, net als honderden andere verenigingen in Vlaanderen, deel aan **Kom uit uw kot**. We gebruikten onze geliefkoosde formule om op diverse plaatsen in de natuur van ons dorp iets te laten beleven.

Bij de **aanplanting van de 4 lindes op het kerkplein in 2012**, waren we net als bijna alle verenigingen van Tielrode present. Elke vereniging nam een peterschap van een van de lindes op zich. Onder elke boom is een urne begraven met een

tekst van al die peters en meters. De bomen werden gedoopt en kregen daarbij ook een naam. Die staan te lezen op koperen platen die onder de bomen aangebracht werden.

Eveneens in 2012 vond **'Vliegrode'** plaats ter gelegenheid van de succesrijke viering van 100 jaar vliegweek in Temse. Ook nu werkten de vele verenigingen weer samen om er ook hier in Tielrode een succes van te maken.

In 2010 sloegen KVLV Tielrode (nu Ferm), CVN, de Ouderraad van de Vrije Basisschool, de sterrenkundige vereniging Antares en Ons Streven vzw de handen in elkaar om **Hang het uit** te organiseren. Het thema was energiebesparing.

Een natuurgids begeleidde een gezinsvriendelijke wandeling, waarbij onderweg een aantal grappige en educatieve dingen te zien waren. Op de vertrekplaats, die tevens aankomstplaats was, kon je door één van de sterrenkijkers van Antares een blik werpen op het onbereikbare universum.

En dan zijn er uiteraard ook sinds 2013 de **Gildefeesten**. Samen met zes andere verenigingen wordt op Hemelvaartdag de omgeving van het Gildehuis in feeststemming gebracht met als doel gelden in te zamelen voor de renovatie en het onderhoud van het Gildehuis.

De **Blijde bijendag** in 2014 van 'CSA De volle grond' was een succesrijke dag. Kinderen konden bloembommen kneden en een bijenspel doen. Groot en klein konden bijenhôtels maken.

De wijsheid van de imker die meewerkte maakte het helemaal echt.

Voor **Scheldehappening** haalden we in 2015 een van onze klassiekers boven: Natuurwandeling Tielrodebroek, een gebied langsheen de Schelde en de Durme met zeer waardevolle zoetwaterslikken en -schorren, en een unieke flora en vogelwereld. De indrukwekkende getijdenwerking heeft hoogteverschillen van meer dan vijf meter tussen eb en vloed.

Vzw Durme, die staat voor het natuurbehoud in onze streek, en Ons Streven hebben steeds nauw samengewerkt. Bij de jaarlijkse organisatie van de **Natuurschooldagen** kunnen we altijd rekenen op de bijdrage van enkele medewerkers die de natuur in hun broekzak dragen. We organiseren samen ook activiteiten. Enkelen die nog vers in ons geheugen liggen: In 2017 trokken honderden kijkers naar de Mirabrug om de **Mascaret** te zien. In 2019 maakten we een leerrijke uitstap naar de **Sigmawerken in Uitbergen**. Onze leden kregen meteen ook de kans om een blik in de toekomst van het Klein en Groot Broek te werpen.

Erfgoeddag, Nacht van de duisternis, Dag van de Trage weg, River Clean up ... noem het op en we zijn erbij. Dit jaar en ook het vorige zijn uitzonderingen waarvan we allen de reden kennen. Enkele activiteiten kregen een andere vorm, andere gingen niet door.

Laten we onze **tentoonstellingen** zeker niet vergeten. In de Durmetuin steunden we verschillende kunsttentoonstellingen door het onthaal te verzorgen en een drankgelegenheden aan te bieden. Op

deze manier kon Ons Streven vzw zijn steentje bijdragen in het behoud van deze prachtige eikentuin.

Maar ook in het Gildehuis en het oude gemeentehuis stelden we tentoon. Telkens werkten we samen met diverse dorpsgenoten. Zo was er in 2010 "**Het industriële verleden van Tielrode**" waarbij het rijke nijverheidsleven van de jaren vijftig in Tielrode onder de aandacht kwam. Een tentoonstelling die met zijn 888 bezoekers op een weekend zeker een succes genoemd mag worden.

Met dezelfde initiatiefnemer, die net als vele anderen in ons volgend nummer gelauwerd zal worden, gaven we in 2012 voor de tentoonstelling **Zo leefde Tielrode** het gelijknamige boek uit. Het boek telt ruim 160 bladzijden en meer dan 200 foto's en geeft een mooi tijdsbeeld van Tielrode tot de fusie met Temse op 1 januari 1977. Wij weten dat velen dit boek als een fantastisch familiestuk bewaren..

Onze meest recente samenwerkingservaring is de opname van het **Burgerinitiatief Roomacker** in

**BURGERINITIATIEF ROOMACKER
BLEEF ACTIEF TIJDENS CORONA**

Ook in coronatijd waren we actief.

We maakten een korte film in juni 2020 en voerden actie op 11 september 2020 voor het Administratief Centrum de Zaat. Dit jaar stelden we een mooie website samen : www.roomacker.be. Daarop kan je veel informatie vinden betreffende onze actiegroep en het verkavelingsdossier Roomacker. Belangrijke zaken melden we zo snel mogelijk.

Het gemeentebestuur van Temse gaat niet in op onze herhaaldelijke vraag om op de hoogte gebracht te worden over de ontwikkelingen van het verkavelingsdossier. Dat verontrust ons als bezorgde burgers ten eerste. Reeds in februari dit jaar werd bouwpromotor Matexi door hen ontvangen om hun plannen uiteen te zetten. **Wat moeten we afleiden uit het feit dat men ons links laat liggen? Zijn we als burgers enkel in verkiezingstijd van belang? Wil men boven onze hoofden beslissen over de toekomst van onze omgeving?**

Hooggeplaatste politici en belangrijke zakenlui (ook van Matexi) hebben de mond vol over duurzaamheid en dringende maatregelen die genomen moeten worden om de klimaatverstoring af te remmen. Het lijkt er op dat ze dat vooral willen als het voor henzelf winstgevend is en weinig of geen duiten kost. Het blijft vooral bij mooie woorden in de media.

Burgerinitiatief Roomacker is een afdeling van Milieuwerkgroep Ons Streven vzw

Een zeer geïntereiseerd publiek bekijkt de film over Tielrode in de jaren vijftig.

vzw in 2020. Door deze versmelting geven we, de groepering die ijvert voor het behoud van een van onze mooiste open ruimte gebieden, naast een sta-tuut ook een zekere juridische slagkracht.

Tot slot zijn we in Temse vertegenwoordigd in de Minaraad (milieu- en natuuraad), de GECORO (Commissie Ruimtelijke Ordening), de Cultuuraad, de werkgroep Poelenplan. Bij Regionaal Landschap Schelde Durme (RLSD)

Kamiel D'Onis

Milieuwerkgroep Ons Streven vzw

Natuurpunt Waasland Kern Noord

presenteert derde

QUIZ

met een knipoog naar natuur

ZATERDAG 27 NOVEMBER 2021 om 19u30

Bibzaal
Kerkstraat 67
9170 Sint-Gillis-Waas

Deelname:

- maximum 4 personen per ploeg
- vooraf inschrijven via mail quiz@panneweel.be met de naam van de ploeg en de naam van de ploegverantwoordelijke
- €20 / ploeg - op voorhand te storten op rekeningnummer BE36 7512 1006 7381 (Natuurpunt Waasland-Noord met vermelding naam van de ploeg en ploegverantwoordelijke

De opbrengst gaat naar aankoop van nieuwe natuur dicht bij huis.

LICHTHINDER EN LICHTVERVUILING

Lichthinder is de overlast veroorzaakt door kunstlicht, als regelrechte verblinding, als versturende factor bij het verrichten van avondlijke of nachtelijke activiteiten, of als bron van onbehagen. Ook fauna en flora ondervinden lichthinder door versnippering en beïnvloeding van hun leefgebied en verstoring van hun bioritme.

Lichtvervuiling is de verhoogde helderheid van de nachtelijke omgeving door overmatig en verspillend gebruik van kunstlicht.

Een satellietfoto laat meteen zien dat Vlaanderen één van de slechtste leerlingen in de klas is. De ecologische impact van lichtvervuiling is gigantisch en wordt door sommige wetenschappers even erg geschat als de klimaatverandering.

Licht oefent een fatale aantrekkingskracht uit op insecten en is een belangrijke oorzaak van hun achteruitgang. Dit is dramatisch omdat ze een zeer belangrijke bouwsteen van de ecosystemen zijn.

Door straatverlichting wordt de timing van het botten, de zaadvorming en de opbrengst van planten verstoord. De bijzonder nadelige effecten van verlichting op vleermuizen zijn: de verstoring van hun kraamkolonies en vliegroutes, versnippering van hun leefgebied, daling van hun voedselaanbod en foerageertijd en verblinding tijdens het jagen. Het feit dat kerktorens overdadig verlicht worden is ongunstig voor deze dieren. De meeste vleermuissoorten zijn lichtschuw. Doordat veel insecten door licht worden aangetrokken en vleermuizen verlichting net mijden, vinden ze veel minder voedsel.

De overdreven nachtverlichting zorgt ook voor gezondheidsproblemen bij mensen. De verstoring van

Wat kan men doen om de lichthinder en -vervuiling tegen te gaan.

1. Vermijd verlichting waar mogelijk: enkel indien wettelijk noodzakelijk, zoek naar alternatieven [zie verder].
2. Verlicht enkel gedurende een deel van de nacht.
3. Vermijd strooilicht (aangepaste armaturen, back light cuts etc.)
4. Beperk de intensiteit (bv dimmen tot 20%)
5. Gebruik een aangepast kleurenspectrum: vermijd golflengten van kleiner dan 540 nm (specifiek voor vleermuizen kleiner dan 620 nm) of kleurtemperaturen groter dan 2700 K. Informeer je over de meest recentste wetenschappelijke info hierover.

Het INBO heeft in 2019 geadviseerd om een stappenplan te volgen om de schadelijke effecten van overdadig licht tegen te gaan.

<https://pureportal.inbo.be/portal/files/16414495/inbo.A.3707.pdf>

Er zijn tal van alternatieven voor verlichting die dikwijls goedkoper zijn: reflectoren, reflecterende verf, bleek wegdek, glowstuds (lichtjes in het wegdek op zonne-energie)

In het Vlaams parlement werd een resolutie voor een Vlaams plan voor de duisternis gestemd. Het parlement wil de biodiversiteit in Vlaanderen stimuleren door opnieuw ruimte te bieden voor de duisternis via de opmaak van een Vlaams plan voor duisternis waarin:

- a) Gebieden geïdentificeerd worden die maximaal verduisterd worden en/of prioritair werken met dynamisch gestuurde verlichting die gemakkelijk kan worden gedoofd en gedimd;
- b) Donkere corridors die de migratie van nachtdieren tussen natuurgebieden vergemakkelijken worden gefaciliteerd,
- c) Budgettaire ruimte wordt gecreëerd om de wegen en openbare verlichting aan te passen

De gemeenten in het Waasland zouden de openbare verlichting in kwetsbare en groenblauwe zones kunnen beperken. Een groot deel van het Waasland is afgebakend in de landschapsatlas. Er zijn relictzones met weinig bebouwing waar

men verlichting tot het minimum kan beperken. De Wase gemeenten kunnen met energiezuinige straatverlichting miljoenen besparen.

Acties als de **nacht van de duisternis** en **sterrenkijkdagen** helpen het draagvlak te verhogen. De duisternis kan ook een economische en toeristische troef zijn.

De gemeenten kunnen voor het opmaken van een energiezuinig en klimaatvriendelijk verlichtingsplan beroep doen op tal van partners zoals de Vereniging Vlaamse provincies, Natuurpunt, Fluvius, Preventie lichthinder vzw, Infrabel, De Vlaamse Waterweg, de Bond Beter Leefmilieu, Vespertilio, de Vlaamse overheid, RLSD, ANB en de Fietsersbond.

Vertrekpunt van de wandeling:

Bistro de Route- Stationstraat 201, St- Gillis- Waas. Zie plannetje op volgende pagina.

De rode stippellijnen zijn dreven of paden.

De zwarte zijn meestal kleinere asfaltwegen.

De groene lijnen zijn varianten.

Mogelijke kortere versies kan je gemakkelijk ontdekken op de kaart.

Wandel je mee vanaf het startpunt (1) aan Bistro de Route?

1 - 3

1 - 3

Beschrijving:

Met je rug naar Bistro "De Route" **(1)**, steek je de fietsroute Sint-Niklaas-Hulst over, en neem je het aarden pad achter de haag, naar rechts **(2)**.

Loop dit uit tot je na 700 meter aan de kruising komt met de Watergang der Hoge Landen **(3)** (aan fietsknooppunt 81).

Sla hier linksaf op het wandelpad langs het water; wat verder steek je eerst de Holdamstraat **(4)**, en vervolgens de Holstraat **(5)** over (fietsknooppunt 84).

Kies na een 30-tal m aan de sluis (5a) voor de zandweg aan de andere kant van het water.

Wandel 500 m verder tot de weg zwak naar rechts afbuigt **(6)** (knooppunt 42 van het ruiterspad).

3

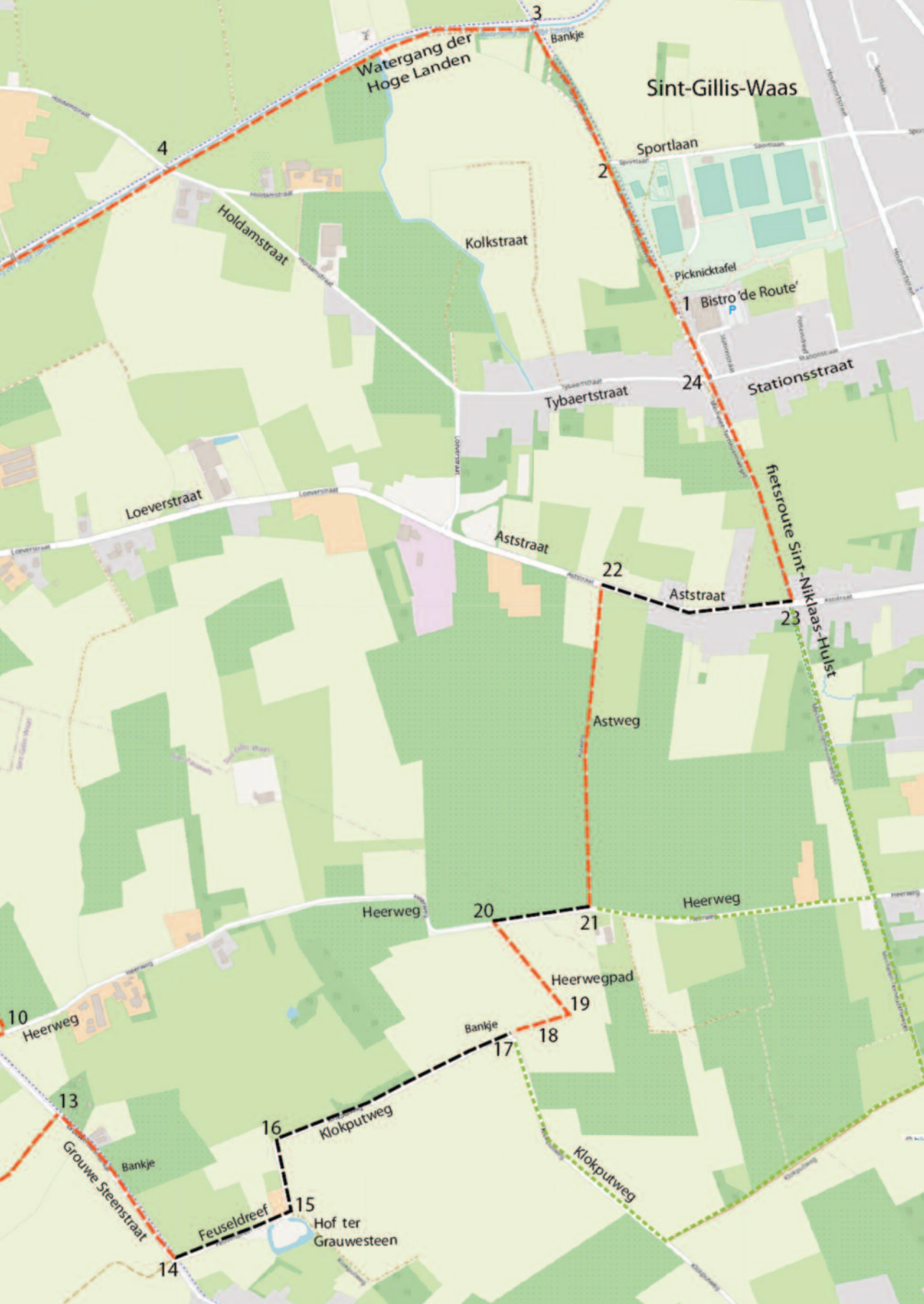

4

5

Sint-Gillis-Waas

Watergang der Hoge Landen

Sportlaan

Kolkstraat

Holdamstraat

Picknicktafel

1 Bistro 'de Route'

Tybaertstraat

24 Stationsstraat

Loeverstraat

Aststraat

22

Aststraat

23

fietsroute Sint-Niklaas-Hulst

Astweg

Heerweg

20

21

Heerwegpad

19

10 Heerweg

Bankje

18

13 Grouwe Steenstraat

16

Klokputweg

Feuseldreef

15

Hof ter Grauwsteen

14

Klokputweg

10 - 11

13 - 14

15

17

17 - 20

Steek iets verder de beek over naar links, ga dan \pm 20 m naar links, en neem meteen rechts **(6a)** het graspad; volg dit verder rechts- links- rechts- links tussen de velden.

Als je aan de bebouwing komt loop je rechtdoor. Dit pad is op 't eind verhard, en eindigt aan de Kemzekestraat **(7)** die je naar links inslaat.

Wandel hier het veiligst aan de linkerzijde van de straat. Je bemerkt na 400 m, voorbij het huis met huisnr. 6A aan de rechterkant **(8)**, de Baulooweg **(9)** (beton/ grasweg). Deze slingert zich langs akkers, weiden en boomgaarden naar de Heerweg. Aan het bord van de Tempusroute **(10)** kies je ook rechtsaf, richting de Twistkapellekes.

Deze laat je links liggen en je stapt een 700 m op het bochtige fietspad van de Heirstraat tot aan het bordje van de Pachtgoedweg links **(11)**.

Neem deze weg (beton/gras) die wat verder een hoek naar links maakt **(12)**, en je naar de Grouwesteestraat brengt **(13)**. Kies daar rechts, en vervolg je wandeling een 300 m via het fietspad, tot aan de Feuseldreef **(14)**, die je links in gaat.

Deze dreef leidt naar een omwalling (het Hof ter Grauwsteen) **(15)**.

Je slaat hier linksaf de Klokaputweg in. Neem vervolgens de hoek naar rechts **(16)**, en loop door tot aan het Heerwegpad met zitbankje (aan je linkerkant) **(17)**.

Neem het smalle Heerwegpad **(18)**, volg na \pm 100 m de bocht naar links **(19)**.

Zo kom je na 200 m op de Heerweg **(20)** waar je rechts afslaat.

Je wandeling gaat na 200 m, links verder via de Astweg **(21)**, tot aan de Aststraat **(22)**.

Kies daar rechts en wandel tot aan het kruispunt met de fietsroute Sint-Niklaas-Hulst **(23)**.

Als je die links op gaat brengt het je na 600 m terug bij het vertrekpunt van deze wandeling **(1)**.

Deze wandelroute is niet aangegeven door borden. In principe kan je **overall starten** en volgens stijgende nummers de luswandeling afwerken.

De tocht kan ook met de fiets worden gereden.

Opmerkingen, vragen of suggesties kan je door-mailen naar gilbert.cant@gmail.com

Een 'printbare' beschrijving, een GPX-bestand, nog meer wandelingen, extra informatie op : <https://hetgroenewaasland.be/wandelingen>.

Jouw 'place to be' voor

Originele, Lokale, Gezonde en Ecologische

Menu's en dranken

Vis – Vlees – Vegetarisch (tussen 80 à 100 % bio)

Jouw bezoek aan onze zaak betekent meer biodiversiteit

op en rond biolandbouwbedrijven, geen chemische pesticiden meer,

meer sociale tewerkstelling, véél minder voedselkilometers

en nog belangrijker ... gezonder voor jezelf en je gezin.

Slowfood in al zijn facetten. Je proeft het verschil!

ps : ook feestzaal of vergader- en seminarieruimte tot max. 50 pers.

Reserveer bij ons :

op tel. [0471/848 435](tel:0471848435)

of via onze website www.bistrodenbascuul.be.

Via mail kan ook : sophie@bistrodenbascuul.be

VEEL MEER DAN EEN GROEPS- AANKOOP ZONNEPANELEN!

Zonnig Waasland is een initiatief van MegaWattPuur cv, een **Waas burgerinitiatief** dat volgens het **coöperatieve** principe investeert in hernieuwbare energie in het Waasland. Zo dragen ze bij aan de energietransitie en het klimaatneutraal maken van onze regio. Met de actie Zonnig Waasland werden ze door de provincie erkend als energieambassadeur 2021.

Zonnepanelen, een zinvolle investering?

Zonnepanelen zijn nog steeds een interessante investering, maar vooraleer je overgaat tot plaatsing bekijk je best eerst of je woning goed geïsoleerd is en zeker je dak. Het is namelijk belangrijk om een stabiel en geïsoleerd dak te hebben. Daarnaast is het ook logisch om eerst je energieverbruik te verminderen door bv te isoleren alvorens je zelf groene stroom gaat opwekken.

Is je woning nog niet geïsoleerd?

Dan kan je via bouwwijs.be gratis renovatieadvies aan huis vragen. Een expert aangesteld door het Steunpunt duurzaam bouwen van de provincie Oost-Vlaanderen komt dan langs voor gratis advies. Je krijgt een stappenplan om jouw woning klaar te maken voor de normen van 2050. De kost van dit advies wordt deels gedragen door de provincie en deels door jouw gemeente/stad.

Mijn woning is geïsoleerd, zijn zonnepanelen dan een interessante investering?

Dit hangt vooral af van je verbruiksprofiel en de lig-

ging van je dak. Zonnig Waasland bekijkt samen met jou welk voordeel jij kan doen. Interesse? Lees dan zeker verder.

Het aanbod van Zonnig Waasland

Met de campagne 'Zonnig Waasland' streeft MegaWattPuur naar meer zonnepanelen op Wasedaken. Het principe is vergelijkbaar met een groepsaankoop - door met velen samen aan te kopen wordt de prijs gedrukt - maar MegaWattPuur doet met 'Zonnig Waasland' heel wat meer dan dat.

Een kwaliteitsvolle installatie, incl. keuring

- Hoge kwaliteitseisen - MegaWattPuur hanteert hoge technische kwaliteitseisen voor zijn installatie. Voor de panelen kiezen we voor producenten die financieel sterk staan (Tier-kwalificatie), wat belangrijk is voor de garantie. Verder selecteren we ook producenten die worden opgenomen in de 'PV Module Reliability Scorecard', een onafhankelijke rating over de kwaliteit van de panelen.
- Een ontwerp door 2 partijen - MegaWattPuur kiest ervoor om mee in te staan voor het ontwerp van de zonnepaneelinstallatie (zie hoofdstuk Ontwerp). Indien de aannemer na het plaatsbezoek het ontwerp wil wijzigen, dan wordt dit steeds in overleg met ons en met u besproken.
- Projectopvolging - MegaWattPuur houdt de vinger aan de pols. Niet alleen wordt iedere installatie gecontroleerd met foto's, we bezoeken ook regelmatig een werf om de kwaliteit van de werken na te gaan. Uw mening is belangrijk voor ons. We evalueren ieder project na afloop samen met u.

Een scherpe prijs

- De aankoop prijs - De prijs is scherp, doch met leefbare marges voor MegaWattPuur en de aan-

nemer, anders wordt de klant hiervan de dupe. Doordat er minder tussenschakels zijn, kan er zeer scherp worden gewerkt en heeft elke partij zijn rol en meerwaarde waartegen een volhoudbare vergoeding staat!

- De rentabiliteit - De rentabiliteit van een installatie heeft met meer dan enkel de aankoopprijs te maken. Dankzij een doordacht ontwerp en de keuze voor degelijke materialen, wordt de kans op onverwachte kosten in de toekomst sterk beperkt. We kiezen voor sterke aannemers, waardoor we de garantieaanspraak verhogen (als dit ooit nodig zou zijn).

Een correcte service

- Snelle afhandeling - MegaWattPuur heeft vooraf afgesproken eenheidsprijzen, een aanmelding is het hele jaar door mogelijk en niet gebonden aan een bepaalde periode. Wie zich tijdig inschrijft, heeft nog voor eind 2021 zonnepanelen op zijn of haar dak. Dit is belangrijk voor de premie, deze vermindert namelijk jaarlijks tot 2025. Vanaf dan is er geen premie meer voorzien.
- Een blijvend aanspreekpunt - MegaWattPuur blijft

MegaWattPuur investeert ook nog steeds in grote zonneprojecten. Op onderstaande foto het eerste project van MegaWattPuur op GC De Route in Sint-Gillis-Waas. Binnenkort leggen we meer dan 200 panelen op een school in Sint-Niklaas. Wil je graag mede-eigenaar worden van onze duurzame projecten?

Op www.megawattpuur.be/investeren lees je er alles over.

bereikbaar in geval van problemen. We helpen mee aan de opstelling van een technisch dossier. Zo kunnen we snel oplossingen op maat bieden bij eventuele problemen.

Een duurzaam & sociaal verantwoord project

- Duurzame zonnepanelen - Dat zonnepanelen meer energie verbruiken bij de productie dan dat ze in hun leven zullen produceren, is een mythe. Dat er wel nog een ecologische en sociale impact blijft, is een feit. Wij gaan samen met de aannemer op zoek naar de meest duurzame panelen.
- Burgercoöperatie MegaWattPuur - Zonnig Waasland is een initiatief van de burgercoöperatie MegaWattPuur. Door te kiezen voor MegaWattPuur investeert u onrechtstreeks mee in lokale projecten. De kennis en het netwerk die we via Zonnig Waasland opbouwen komt handig van pas bij onze investeringsprojecten met als doel van het Waasland een leefbaardere regio maken.
- Alle doelgroepen - MegaWattPuur investeert heel wat tijd in het toegankelijk maken van zonne-energie voor iedereen. Zonnig Waasland wil graag dat de zon voor iedereen schijnt.

Interesse? Schrijf je dan nu vrijblijvend in via zonnigwaasland.be

Nog vragen? zonnigwaasland@megawattpuur.be

KOLONIE LEPELAARS IN HET SOMBEEKSE ZWIN TE WAASMUNSTER

Ten zuiden van Waasmunster-Sombeke en Temse-Elversele werd, in uitvoering van het Sigmaplan, het Groot en Klein Broek al omringd door een nieuwe dijk met ontdeubelde paden. Op de dijken ligt een halfverhard pad voor wandelaars en trage fietsers en daarnaast een geasfalteerde weg voor de snelle fietsers. Het zuidwestelijk deel van het Groot Broek is het afzonderlijk omdijkte Meulendijkbroek dat gelegen is naast een vroegere spoorwegbedding.

Sinds 2018 zorgt De Vlaamse Waterweg daar in nauwe samenwerking met de natuurvereniging vzw Durme voor het overgangsbeheer via een gecontroleerd opengezette sluis. Op het ritme van de getijden vormde zich hier een waterpartij met dagelijks licht wisselend peil, opvallende rietveldjes en zich langzaam vormende zandbanken. Volledig passend voor dergelijk open biotoop heeft De Vlaamse Waterweg hier al eerder populieren en struiken verwijderd en twee afsluithekken geplaatst, om versturende betreding te voorkomen.

Daardoor werd het hier een paradijs voor de watervogels, dat nu terecht "Het Sombeekse Zwin" wordt genoemd. Tijdens de voorbije maanden noteerden natuurliefhebbers hier opvallende maximum aantallen watervogels, onder meer 116 bergeenden, 142 kraakeenden, 108 wintertalingen, 36 kuifeenden, 12 kemphanen,, 26 tureluurs, 11 bosruiters, 35 groenpootruiters, 10 zwarte ruiters en 25 kluten. Daarnaast ook bijzonder zeldzame watervogels zoals de zomertaling, steltkluut, purperreiger, kleine en grote zilverreiger, woudaap en kwak. Maar de grootste verrassing brachten de lepelaars. Dit zijn witte reigers met een opvallende brede platte lepelvormige snavel. In het meest rustig gelegen rietveldje bouwden ze een broedkolonie met tien nesten. In deze periode zijn de pas uitgevlogen jongen mooi te zien vanaf de plek waar vzw Durme een gratis te gebruiken vaste kijker plaatste, op het eind van de vroe-

gere spoorwegdijk. Het Sombeekse Zwin werd zo de derde broedplaats met meerdere koppels lepelaars in Vlaanderen. De andere liggen in een natuurzone van de Waaslandhaven en in de Blankaart nabij Diksmuide. Het totaal aantal broedparen in Vlaanderen werd de laatste jaren geschat op slechts 23-40.

Tussen half juli en half augustus is het uitzicht hier extra aantrekkelijk door de opvallende purperen veldjes met bloemende kattestaarten. Het kleurrijke waterlandschap met zijn opvallende watervogels biedt een natuurbeleving die nog nooit in Waasmunster werd aangeboden. Het kreeg ook al hoge waardering van het publiek, want dagelijks komen er fotografen en bezoekers uit alle hoeken van Vlaanderen hier genieten van de topnatuur.

Bij de uitstippeling van het overgangsbeheer waren binnen vzw Durme wel wat natuurdoelen gesteld, maar het nu al bekomen natuurresultaat overtreft alle verwachtingen. Het gaat ook in die richting in het Klein Broek dat ook al enkele maanden onder invloed van wisselend getij is gebracht.

Deze tijdelijke inrichtingen bieden slechts een klein voorproefje van wat over enkele jaren het Groot en Klein Broek zullen worden na het doorgraven van de dijk van de Durme. Dan zal dergelijk natuurparadijs zich hier over een veel grotere oppervlakte kunnen vormen onder invloed van de getijden.

Lepelaars

foto: Patrick De Smedt

**JAARLIJKSE TELLING VAN
ZELDZAME WILDE ORCHIDEEËN
OP RESERVAATPERCELEN
VAN VZW DURME**

Juni is de maand dat de meeste orchideeën in Vlaanderen bloeien. Het is dan ook de periode dat de orchideeënpopulaties die aanwezig zijn op reservaatpercelen van vzw Durme worden gemonitord. Voor zeldzame orchideeënsoorten worden alle bloeiende exemplaren zelfs jaarlijks individueel geteld.

Een heus karwei, maar nuttig om de populatiedynamiek van deze botanische pareltjes nauwgezet te kunnen opvolgen doorheen de jaren. En gelukkig blijven onze zeldzame en beschermde orchideeënsoorten, mede dankzij het zorgvuldig uitgevoerde natuurbeheer, jaar na jaar in aantal toenemen en daar zijn we best fier op.

De eerste zeldzame orchideeën die in onze reservaten werden aangetroffen, betroffen de typisch in vochtige graslanden voorkomende rietorchis (*Dactylorhiza praetermissa*) en gevlekte orchis (*Dactylorhiza maculata*). Ondertussen telt onze populatie rietorchis 1.200 exemplaren, terwijl er van de gevlekte orchis 230 exemplaren werden geteld. Dit zijn indrukwekkende cijfers als je weet dat we nauwelijks 10 jaar geleden slechts drie rietorchissen en enkele gevlekte orchissen op onze reservaatpercelen mochten verwelkomen.

De meeste rietorchissen komen voor in het reservaat Buylaers pal in het centrum van Lokeren. In reservaat Groot Molsbroek, Fondatie van Boudelo en Durmemeersen worden ze ondertussen ook aangetroffen en ook daar nemen de aantallen toe. De veeleisende, enkel op voedselarme graslanden groeiende, gevlekte orchis wordt voorlopig enkel in reservaat Durmemeersen aangetroffen.

Dit jaar konden we eveneens voor de eerste maal de superzeldzame orchidee hondskruid (*Anacamptis pyramidalis*) verwelkomen op het spoorwegpad tussen Lokeren en Eksaarde. Vzw Durme beheert een deel van dit spoorwegpad en het verschalende maaibeheer dat vzw Durme er reeds meer dan 20 jaar uitvoert blijkt ook daar zijn botanische vruchten af te werpen. Van deze kalkminnende orchidee werden nog maar vier exemplaren geteld op reservaatpercelen van vzw Durme. Ho-

Bosorchis

foto: Beau De Block

pelijk worden dit binnenkort tientallen exemplaren.

Ook in het reservaat de Eenbes, op de grens Lokeren-Moerbeke, werd er dit voorjaar een primeur waargenomen. Op een schraal stuk aan de bosrand van het reservaat werd door de conservator een bosorchis (*Dactylorhiza fuchssi*) opgemerkt. Het is een soort die moeilijk te onderscheiden valt van de gevlekte orchis en enige determinatieërvaring vereist. Nooit eerder werd deze wilde orchidee waargenomen in de Eenbes. Van de bosorchis waren wel reeds vijf exemplaren aanwezig in de Fondatie van Boudelo wat de teller dus op 6 brengt voor al onze reservaten.

De bosorchis is nog steeds zeldzaam in Vlaanderen maar over het algemeen reageert de soort vrij snel en uitbundig op een aangepast beheer. Zo kunnen in enkele jaren tijd grote populaties ontstaan.

WAAROM OOK DE BOND BETER LEEFMILIEU ZICH VERZET TEGEN EEN MOGELIJKE VERHUIZING VAN HET ALGEMEEN ZIEKENHUIS NIKOLAAS

Een heel aantal organisaties en personen hebben bezwaren ingediend tegen het ontwerp RUP dat een verhuizing van AZN mogelijk maakt.

Zo zijn er ook de bezwaren van de Bond Beter Leefmilieu BBL.

Algemeen is BBL van mening dat een ziekenhuis thuishoort **in de stad en niet buiten de stad**, zoals met dit ontwerp RUP wordt voorgesteld. Een ziekenhuis verhuizen van de multimodale binnenstad naar een greenfield auto-locatie buiten de stad, gaat volledig in tegen een kernversterkend beleid en een duurzaam klimaatbeleid. (greenfield is een bedrijfskundige term voor het starten van een nieuwe bedrijfsvestiging op een **onbebouwd terrein**). Het zal zorgen voor meer autoverkeer en minder fietsers, voetgangers en openbaar vervoer gebruikers. Meer autoverkeer zal zorgen voor meer luchtvervuiling en uitstoot van CO₂. Bovendien zal een verhuis van een dergelijk belangrijke functie uit het stedelijk weefsel, de stad verder verarmen.

De redenen om te verhuizen overtuigen niet

In de toelichtingsnota wordt meermaals verwezen naar de nood aan een toekomstgerichte vorm van zorgverlening, die niet mogelijk zou zijn op de huidige locatie. **Waarom dat niet mogelijk zou zijn op deze plaats, is niet zo duidelijk.** Er wordt in de toelichtingsnota verwezen naar "slecht geconnecteerde of volledig niet met elkaar geconnecteerde bestanddelen die slecht met elkaar samenwerken". Dat is een operationeel probleem dat niets te maken heeft met de locatie.

Er wordt in de toelichtingsnota ook meermaals verwezen naar de nood aan een 'modern ziekenhuis'. In het **Groenboek 'Hospital of the future'** van KU Leuven en Vlerick, opgemaakt in opdracht van de Vlaamse Overheid (2019), wordt gesteld dat medische centra de neiging hebben om een gelijkaar-

Hospital of the future

THE FUTURE OF HOSPITALS

LEUVENS INSTITUUT VOOR GEZONDHEIDSZORGBELEID

VLERICK BUSINESS SCHOOL

IN OPDRACHT VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Groenboek

dig patroon te volgen als winkelcentra of bioscoopcomplexen, en zich vestigen op greenfields buiten de stad. **Volgens dit Groenboek is dit geen duurzame evolutie. Toekomstgerichte zorg moet dicht bij de mensen staan, letterlijk en figuurlijk. Het nu voorliggende voorstel om te verhuizen naar greenfield buiten de stad, is geen concept van de toekomst. Dit is een achterhaald betonconcept uit de jaren zeventig.**

Meer fundamenteel stelt dit Groenboek dat het ziekenhuis van de toekomst juist minder ruimte in beslag zal nemen. In de toekomst zullen ziekenhuizen zich toespitsen op hun kerntaken, met name de operaties, hoogtechnologische onderzoeken, medische beeldvorming, spoedgevallen, intensieve zorgen, enz. Ziekenhuizen zullen in de toekomst gespecialiseerde centra worden, waarbij enkel patiënten die intensieve zorgen vergen opgenomen worden. Het nabije ziekenhuis is dan, afhankelijk van de functie, terug te vinden in de lokale centra. Dicht bij de mensen zelf. "Door het (gedeeltelijk) opsplitsen van het ziekenhuisprogramma in kleinere programma's (in combinatie met andere voorzieningen op wijk- en buurtniveau), wordt de ziekenzorg naar de mensen toe gebracht.", aldus dit Groenboek.

Dit alles spreekt in het voordeel van de huidige locatie, in het stedelijk weefsel. Een verhuis naar een greenfield en een centralisatie van verschillende diensten staan op termijn een verdere optimalisatie van de patiëntenzorg net in de weg.

Verder stelt dit Groenboek dat een goede relatie van een ziekenhuis met het stedelijke weefsel belangrijk is. Deze strategie bevordert ook mobiliteitsalternatieven voor de auto, waaronder fietsen en wandelen. Ook het Vlaams Instituut Gezond

alleen voor AZN, is een onverantwoorde verkwisting van steeds maar schaarser wordende ruimte. Vergelijk dit met het bijna opgeleverde ZNA Cadix in Antwerpen. Dit heeft een vloeroppervlakte van 115.200m², met een bruto terreinoppervlakte van ongeveer 3 ha. Hierin zit zelfs de trambedding met busbaan vervat.

In strijd met Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen RSV

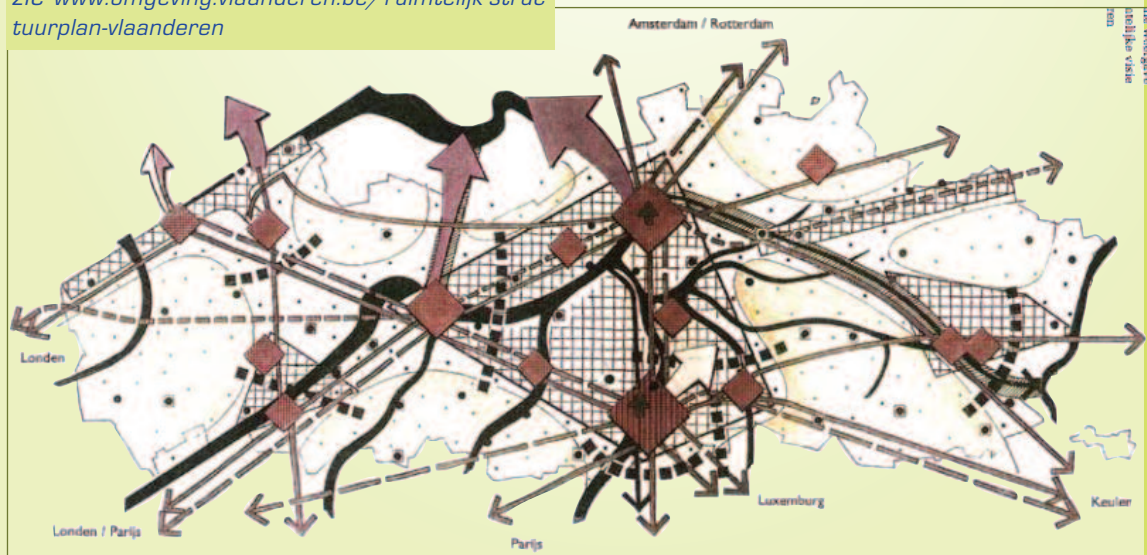
In afwachting van de goedkeuring van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (BRV), is het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) het wettelijk bindende visiedocument voor ruimtelijke planning in Vlaanderen. Volgens de Codex ruimtelijke ordening (art. 2.2.5) worden ruimtelijke uitvoeringsplannen opgemaakt in uitvoering van het geldende beleids- of structuurplan.

Het RSV heeft als algemene doelstelling een **open en stedelijk Vlaanderen**. Door allerhande ontwikkelingen te concentreren in de stedelijke gebieden, kan de open ruimte gespaard blijven. Het RSV stelt onder meer dat "de stedelijke gebieden zo worden versterkt dat die een ruimtelijke en maatschappelijke meerwaarde oplevert. Deze meerwaarden uiten zich o.m. in een zuiniger ruimtegebruik en dus in lagere maatschappelijke kosten, een verhoogde efficiëntie voor het functioneren van de voorzieningen (o.m. collectief vervoer), een breder draagvlak voor hoogwaardige economische voorzieningen en het vrijwaren van het buitengebied." Door de verplaatsing van het ziekenhuis moet door de vervoerregio net geïnvesteerd worden in extra buslijnen (kost geraamd op 1 miljoen

Leven promoot kernversterking om een gezonde leefomgeving waar te maken, met minder auto-verplaatsingen en meer actieve bewegens (fietsers en wandelaars) . "Een gezonde publieke ruimte zet in op kernversterking, ondersteunt actieve verplaatsing en geeft ruimte aan bereikbare en functionele natuur in kernen en open ruimten." Met dit ontwerp van RUP doet de stad het omgekeerde.

En tenslotte: er wordt meermaals verwezen naar een vermeend ruimtegebrek. Maar 16 ha enkel en

schematische weergave van het RSV zie www.omgeving.vlaanderen.be/ruimtelijk-structuurplan-vlaanderen

euro/jaar). Het is ook geen voorbeeld van zuinig ruimtegebruik en het buitengebied wordt juist niet gevrijwaard. Dit ontwerp RUP gaat volledig in tegen de doelstellingen van het RSV.

Delegatie zonder motivatie

De nieuwe site voor het ziekenhuis op Neerkouter ligt buiten het **afgebakende stedelijk gebied**, afgebakend in uitvoering van het RSV. De Vlaamse Regering keurde in 2007 het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor de afbakening van het regionaal-stedelijk gebied Sint-Niklaas goed. Die afbakening kwam er net **om stedelijke functies in de steden te houden en zo een verdere suburbanisatie en verrommeling van de open ruimte tegen te gaan. Die afbakeningslijn 'handhaven' is de bevoegdheid van de Vlaamse Regering.**

Begin 2021 delegeert de Vlaamse overheid de bevoegdheid om die afbakeningslijn te wijzigen echter naar de Stad Sint-Niklaas. Hiermee wijkt men af van het RSV, want hiermee wordt een open ruimte gebied 16 ha herbevestigd agrarisch gebied ingelijfd in het stedelijk gebied. Zo'n delegering van bevoegdheid van de Vlaamse Overheid naar een stad is **hoogst ongewoon** en hier hoogst verwerpelijk. **Dit is een gevaarlijk precedent, niet alleen voor de ruimtelijke ordening in Sint-Niklaas, maar voor gans Vlaanderen.** Ook andere steden kunnen nu op het idee komen om via delegatie een afwijking van het stedelijk gebied te vragen, om zo nieuwe ontwikkelingen buiten het stedelijk gebied toch mogelijk te maken.

Bovendien is dit delegatiebesluit pover gemotiveerd. Dit terwijl er bij de afwijking van een hoger plan (RSV) een bijzondere motiveringsplicht geldt. Dit wil volgens de vaste rechtspraak van de Raad van State zeggen dat de afwijking de uitzondering is die restrictief te interpreteren is en dus bijzonder goed moet gemotiveerd zijn. Buiten een algemene en vage verwijzing naar 'operationele problemen' bij de huidige ziekenhuiscampus en een verwijzing naar de historie van het planningsproces, wordt de afwijking van het RSV niet duidelijk gemotiveerd door de regering in haar besluit....

In strijd met BRV (Beleidsplan Ruimte Vlaanderen)

Met deze delegatie laat Vlaanderen haar eigen

doelstellingen voor een bouwshift los en laat een enorme 'greenfield' ontwikkeling toe, iets wat het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (BRV, in opmaak) juist expliciet wil stoppen. De reeds goedgekeurde strategische visie van het BRV is duidelijk: **niet meer bouwen in open ruimte, maar wel verdichten in de bestaande dorpskernen en stadswijken.** Door nu toestemming te geven om de grens van het stedelijk gebied te verleggen, doet de Vlaamse regering net het omgekeerde. Opvallend is ook dat in de beslissing van de Vlaamse regering om de grens van het stedelijk gebied aan te passen, niet verwezen wordt naar het BRV. Dat is volgens het Vlaamse regeerakkoord nochtans het uitgangspunt van deze Vlaamse regering als het over ruimtelijke ordening gaat. Zoals hierboven gesteld, is deze delegatie niet naar behoren gemotiveerd.

Bovendien: een mogelijke wijziging van die stedelijke afbakening kan ook maar na een openbaar onderzoek, dat niet georganiseerd zou mogen worden door een bestuur dat zélf belang heeft bij zo'n wijziging. Dit is een 'rechter en partij' situatie.

Auto-locatie verarmt binnenstad

De nu voorgestelde autogerichte locatie van het regionale AZ Nikolaas aan de N41/E17 is voor bezoekers niet meer per trein bereikbaar. Maar ook voor de fietser, de voetganger en de busgebruiker wordt de situatie ronduit slecht. Nog veel meer autoverkeer is dan niet te vermijden en is helemaal niet te rijmen met de steeds dwingender (Europese) klimaatdoelstellingen.

Deze verhuizing is ook een nieuwe aanslag op de handel in de binnenstad. Een ziekenhuis wordt niet

alleen gebruikt door personeelsleden en patiënten. Het lokt ook elke dag een veelvoud van dat aantal aan bezoekers (toch in normale tijden zonder Corona). Zij komen door de binnenstad, kopen een boekje, drinken een koffie en kopen nog een cadeautje in de winkelstraat. Dit dreigt de binnenstad van Sint-Niklaas nog verder te ondergraven. En het is niet de eerste keer dat een belangrijke stedelijke functie de stad verlaat: eerder was er het Waasland Shopping Center nabij de E17. Sindsdien is er grote winkelleegstand in de stadskern.

Dergelijke onbegrijpelijke ruimtelijke keuzes jagen de mobiliteit op kosten, want om het nieuwe ziekenhuis vlotter bereikbaar te maken met het openbaar vervoer, zullen extra buslijnen moeten ingelegd worden, wat meerkosten met zich brengt die geraamd worden op 1 miljoen euro per jaar. Met een ziekenhuis in de binnenstad, kunnen die kosten vermeden worden. Nu al is er te weinig geld voor de vervoersregio's, en het valt te vrezen dat deze nieuwe verbindingen dus noodgedwongen ten koste zullen gaan van andere busverbindingen in de vervoerregio Waasland.

Klimaat niet van tel?

In het ontwerp MER van meer dan 250 blz. krijgt klimaat amper 3 bladzijden aandacht. Nochtans is de klimaatverandering één van de meest urgente milieuproblemen in Vlaanderen, Europa en wereldwijd. In plaats van ten gronde op dit probleem in te gaan, lezen we in dit zeer beperkte hoofdstukje enkel algemene verwijzingen naar het Vlaams Energie- en klimaatplan. Verder gaat het vooral over adaptatie (waterbeheer, verharding en hittestress), niet over mitigatie.

Maar het echte klimaatprobleem met dit ontwerp RUP, nl. de extra CO₂-uitstoot door het extra autoverkeer dat onvermijdelijk is op deze autolatie, komt amper aan bod. "Binnen het modelgebied zorgt het planvoornemen logischerwijs voor een toename van de CO₂-emissies." Men probeert dit in het MER vervolgens in het belachelijke te trek-

ken, door te vergelijken met de totale verkeersemissies in gans Vlaanderen. "T.a.v. het wegverkeer geeft het klimaatbeleidsplan als doelstelling voor het jaar 2030 een maximale emissie door wegverkeer van 11,5 Mton CO₂-eq (-27% t.o.v. 2005). Het modelgebied in Sint-Niklaas vertegenwoordigt dus ongeveer 0,1% van de totale CO₂-emissie door wegverkeer in Vlaanderen. **"Dit is niet serieus. Het is zoals de opmerking dat een klein landje als België toch niets kan doen aan de wereldwijde klimaatverandering.** Iedereen moet zijn verantwoordelijkheid nemen om de klimaatverandering tegen te gaan.

Transport levert met een aandeel van 36% de grootste bijdrage aan de CO₂-uitstoot in Vlaanderen. Bovendien stijgt dit aandeel jaar na jaar, ook in absolute termen, terwijl het moet dalen om de doelstellingen van Parijs te kunnen voldoen. Hoe men erin zal slagen om de CO₂-uitstoot van verkeer te laten dalen met een nieuw ziekenhuis op een auto-locatie komt niet een bod in het MER. Dit is opnieuw niet correct. Bovendien wordt in het MER enkel in algemene termen verwezen naar het Vlaams klimaatbeleidsplan, maar vergeet men in het MER te verwijzen naar doelstellingen die er echt toe doen. Zo stelt het Vlaams Energie- en klimaatplan (punt 3.1.1.1.2): "We scheppen de ruimtelijke condities noodzakelijk voor een klimaatvriendelijke mobiliteit **en duurzame bereikbaarheid**". En verder: "**Voor een duurzame bereikbaarheid binnen de vervoerregio's is een ruimtelijke organisatie gericht op nabijheid nodig.** Deze ruimtelijke nabijheid zorgt, samen met de uitbouw van een vraaggerichte basisbereikbaarheid, voor de optimale condities voor een betere combi-mobiliteit", aldus het Vlaams klimaatplan. **Hoe de bouw van een nieuw ziekenhuis op een auto-locatie buiten de stad past in dit beleid, valt onmogelijk uit te leggen.**

Om al deze redenen vraagt Bond Beter Leefmilieu om dit ontwerp RUP niet goed te keuren. **BBL is voorstander van een modern en toekomstgericht ziekenhuis, maar dan wel in de binnenstad.**

Bond Beter Leefmilieu Vlaanderen vzw

<https://zorg-en-gezondheid.be/groenboek-hospital-of-the-future>

<https://www.gezondleven.be/settings/gezonde-ge-meente/gezonde-publieke-ruimte>

Zie ook : www.hetgroenewaasland.be/kalender of www.hetgroenewaasland.be/klik

NPW == Natuurpunt Waasland

NP CVN wandelingen : L = Laarzen gewenst * = Geschikt voor wagentjes.

ALLE ACTIVITEITEN ZIJN TOEGANKELIJK VOOR IEDEREEN!!

De kalender is ook te bekijken op
www.hetgroenewaasland.be/kalender

zaterdag 9 oktober 2021

NPW Kern Zuid - Kern Lokeren Werkgroep NME

Natuur met natte voeten, Groot en Klein Broek

We wandelen rond het overstromingsgebied van Elversele/Sombeke waar deze zomer verschillende koppels Lepelaars broedden. Langs het Meulendijkbroek kan je deze vogels van kortbij observeren. Dit zeldzaam stukje getijdennatuur, Europees beschermd, wordt een topgebied van zodra het volledig in werking komt nadat er bressen komen in de Durmedijken.

Afspraak: 9u Parking Resto De Koolputten, Koolputten 2, Waasmunster

Inschrijven: www.natuurpunt-zuid-waasland.be

Info: christelstrybos@hotmail.com 052 46 00 58

Lepelaar
foto Gilbert Bijloos

Natuurpunt Scousele. Vogelwerkgroep voor beginners: Suskewiet

Op uitstap in onze brede omgeving. Van 09.00 tot 11.00 u De uitstappen worden deskundig begeleid.

Info en verplichte inschrijving:
arnoldmoonen1@gmail.com 0477 980 665

Zondag 10 oktober 2021

Natuurpunt NOORD Paddenstoelenwandeling in het Stropersbos

Iedereen is welkom om nader kennis te maken met de wereld van de paddenstoelen en de samenhang met het geheel van de natuur. Om optimaal te kunnen waarnemen, komen een loep en een klein spiegelkje van pas. Bij nat weer zijn laarzen nuttig, anders wandelschoenen.

Samenkomst aan kruising Sint-Pietersnieuwstraat - Stropersfietspad, 9170 De Klinge

Vertrek om 13u30 - Einde voorzien om 16u30

Gidsen : Marc De Meireleir, Dirk Baert en Hugo De Beuckeleer. Info : Marc De Meireleir, 0487 68 49 69

Inschrijven Verplicht inschrijven via www.panneweel.be

Woensdag 13 oktober 2021

PlantenStudieGroep Scousele Natuurhuis Kapelstraat 170 a 9140 Temse om 19.30u

Info en verplichte inschrijving: scousele@natuurpunt-waasland.be 0473 72 66 15

Zaterdag 16 oktober 2021

NP Scousele Vogeltrektelling van 08.45 u tot 12.00 u. De vogeltrek komt terug op gang. Veel vogels trekken over onze gebieden. Kom ze bekijken samen met vogel-specialisten. De telescopen staan klaar en uitgebreide uitleg kan je zonder probleem bekomen.

Info en verplichte inschrijving: gerry.heyrman1@tele-net.be 0498 57 72 24

Waar? Op het terras van de zesde verdieping AC De Zaat, Frans Boelplein 1, 9140 Temse

Vzw Durme Vogeltrektellingen in de Scheldebroeken. Info www.vzwdurme.be

Vzw Durme Week van het Bos: Op stap in de Fondatie van Boudelo. Info www.vzwdurme.be

Zondag 17 oktober 2021

NP Scousele Dag van de trage weg van 14 tot 17 u Begeleide wandeling naar de Vuurkouter. Afstand ongeveer 6km. Stapschoenen en indien mogelijk verrekijker. Met drank- en ruststop. Mooie landschappen gegarandeerd!

Info en verplichte inschrijving: scousele@natuurpunt-waasland.be 0473 72 66 15

Start Natuurhuis Kapelstraat 170a 9140 Steendorp

Vzw Durme Herfstwandeling doorheen de Gratiebossen. Info www.vzwdurme.be

Ons Streven Dag van de Trage Weg

Op de Dag van de Trage Weg vragen we aandacht voor de paadjes, wegeltjes, aardewegen, dijken en steegjes

kaaiwegel : zie volgende pagina

waar fietsers en wandelaars zich veilig kunnen verplaatsen. Ver weg van snel zoevend verkeer, kun je er genieten van de rust en de pracht van landschap en natuur. Op zondag 17 oktober willen we jullie verwennen met een verkwikkende wandeling langs minder bekende trage wegen in ons mooie dorp. Het is een unieke gelegenheid om na maanden isolatie opnieuw uit je kot te komen. Deze keer wordt het geen gegidste tocht bol van wetenswaardigheden, maar een gezellig onderonsje om met volle teugen te genieten van al het mooie dat Tielrode te bieden heeft.

Deelname: gratis

We starten aan het standbeeld van onze luidruchtige Toeter, de veerman, op het einde van de Sint-Jozefstraat om 14 uur.

Zaterdag 23 oktober 2021 (en ook 27 november)

NPW Kern Zuid - Kern Lokeren Werkgroep NME

Kunstnesten 'bouwen' voor huiszwaluwen. Van 9 tot 12u.

Wie kijkt er niet ieder jaar opnieuw uit naar de komst van de eerste zwaluw. Want daar is de lente, daar is de zon... Jammer maar helaas verlopen de lentes sinds enkele jaren niet zoals de zwaluwen hadden gehoopt. Vaak lang koud en soms vaak lang droog. Daarenboven zijn geschikte locaties om een nest te bouwen steeds schaarser. Zwaluwen en dus ook de Huiszwaluw staan op de Vlaamse rode lijst als 'kwetsbaar' aangeduid. Reden genoeg om deze zwierige acrobaten van het luchtruim een handje toe te steken.

Belangrijke vereiste: een bestaande huiszwaluwnkolonie in je buurt hebben of iemand kennen die in zijn/haar buurt een huiszwaluwnkolonie heeft. Dan is er grote kans dat je gemaakte kunstnest werkelijk bezet wordt. Het is ook de bedoeling dat je deze kolonie dan opvolgt. Praktisch

Op zaterdagen 23 oktober en 27 november telkens van 9 tot 12u.

Broederschool Biotechnische & Sport Weverstraat 23 Sint-Niklaas. Max 16 deelnemers

Kostprijs voor deelname en set van 2 kunstnesten: €42

Kostprijs extra set van 2 kunstnesten: €20

Reeds bewoonde nestkasten – Marc Aerts

Inschrijven: www.natuurpunt-zuid-waasland.be
 Info: eddy.detaey@uilenwerkgroepwaasland.be
 0479/287384

Zondag 24 oktober 2021

NP Scousele Paddenstoelwandeling van 14 tot 16 u
 Het natuurgebied rond het Natuurhuis is rijk aan paddenstoelen. De Barbiërgidsen helpen ons om ze te ontdekken.

Ook zeer leuk voor kinderen. Breng stapschoenen mee.
 Info en verplichte inschrijving: scousele@natuurpunt-waasland.be 0473 72 66 15

Vrijdag 29 oktober 2021

Ons Streven prijsuitreiking zomerzoektocht "Laat je vervoeren"

Dit wordt een avond die je voor geen geld mag missen. Naar aanleiding van het internationaal jaar van het spoor, het intergemeentelijk project rond de spoorlijn Mechelen-Terneuzen en het thema van de Open Monumentendag vormde het openbaar vervoer de rode draad van onze zomerzoektocht. De deelnemers maakten kennis met de boeiende geschiedenis van het dichte treinen tramnet in onze streek. Tijdens de prijsuitreiking volgen we met een boeiende diavoorstelling het spoor dat onze speurneuzen volgden. Iedereen is meer dan welkom. Zowel de deelnemers van de zoektocht, als mensen die graag meer willen weten van het bewogen verleden van onze streek worden op een leuke avond getraakteerd. Elke aanwezige maakt trouwens kans op een mooie prijs.

We verwachten je in het Gildehuis om 20 uur.

Deelname: gratis

Zondag 31 oktober 2021

Natuurpunt Waasland NOORD Paddenstoelenwandeling in waterwingebied Kapellebrug (NL)

Iedereen is welkom om nader kennis te maken met de wereld van de paddenstoelen en de samenhang met het geheel van de natuur. Om optimaal te kunnen waarnemen, komen een loep en een klein spiegelkje van pas. Bij nat weer zijn laarzen nuttig, anders wandelschoenen.

Afspraak Parking net over de grens: voorbij Leonidaswink, derde afslag op rondpunt (in verbinding met Van Hogendorpstraat, 4565 EP Kapellebrug, Nederland)

Vertrek om 13u30 - einde voorzien tegen 16u30

Gidsen : Marc De Meireleir, Dirk Baert en Hugo De Beuckeleer. Info : Marc De Meireleir, 0487 68 49 69

Stoomtrein en motortrein in Sint-Niklaas

Verplicht inschrijven via www.panneweel.be

Zaterdag 06 november

Natuurpunt Scousele.

Vogelwerkgroep voor beginners: Suskewiet
Op uitstap in onze brede omgeving. Van 09.00 tot 11.00 u De uitstappen worden deskundig begeleid.
Info en verplichte inschrijving:
arnoldmoonen1@gmail.com 0477 980 665

Zondag 07 November 2021

Vzw Durme Maandwandeling: Paddenstoelen en schimmels in de natuur

Woensdag 10 november 2021

PlantenStudieGroep Scousele in het Natuurhuis Kapelstraat 170 a 9140 Temse 19.30u.
Info en verplichte inschrijving: scousele@natuurpunt-waasland.be 0473 72 66 15

Donderdag 11 november 2021

Ons Streven Voordracht Marc de Wree 'Tielrode - een woonplek met geschiedenis'.

Tielrode is een heel oud dorp. Lang voor de komst van de Romeinen werd er hier duchtig geleefd. Tal van voorwerpen getuigen van de activiteiten van onze voorouders. Na meerdere perioden van bloei en verval kwam Tielrode in eigendom van de Sint-Petrus abdij in het Henegouwse Lobbes. Sindsdien werd de geschiedenis van ons dorp goed gedocumenteerd. Dankzij het archief van de abdij kon onze plaatselijke historicus, Marc De Wree, een reconstructie maken van de oorsprong en de evolutie van het middeleeuws abtisdomein in ons dorp. Hij vatte dit samen in een prachtig boek. Tijdens de voordracht op donderdag 11 november kun je een prachtige voorstelling verwachten.

De lezing gaat voornamelijk over de periode 400 tot 1800 n.C. met nadruk op

- de ontginning en (cultuur)landschapsvorming,
- de vorming van belangrijke akkercomplexen en hun toponymie (o.m. de Roomackers),
- de situering van het grondbezit van geestelijke en feodale instellingen,

- specifieke gebouwen als de kerk, de pastorie, het schalieuw, het pannenhof, het veer, de gemenen aert, de gebouwen van de beide gelagen, en de kaaien aan de Hogenakker.

Gildehuis om 19u30 – deelname gratis

Zaterdag 13 November 2021

Vzw Durme Sterrenkijkavond Molsbroek. Info www.vzw-durme.be

Zaterdag 20 november (en ookzaterdag 27 november)

Natuurpunt Waasland NOORD Werkdagen in de Heimeersen te Stekene [20/11] en aan de Grote Geule te Kieldrecht [27/11]

Naar aanleiding van de "Dag van de natuur" van Natuurpunt.

Natuurpunt Waasland-Noord organiseert het ganse jaar door natuurbeheerswerken op donderdag- en zaterdagmiddagen. Op deze twee dagen hopen we dat, naast onze trouwe vrijwilligers, nieuwe mensen kunnen ontdekken wat natuurbeheer inhoudt.

Afspraak Bekijk de info op website www.panneweel.be

zondag 21 november 2021

NPW Kern Zuid - Kern Lokeren Werkgroep NME

Door beken en krekken in Rupelmonde

Wandel die herfstdag mee en observeer de vogels die

ons pad kruisen. Reigerachtigen als Blauwe reiger, Kwak of Kleine zilverreiger zijn allicht te bewonderen. Een verkijker is hierbij zeker handig!

Gilbert Smet is de perfecte gids die de interessante plekken weet te vinden in het overstromingsgebied van Groot Kruikeke.

Vergeet absoluut je stevige stapschoenen of laarzen niet

want het beverpad kan er in oktober erg drassig blij-
gen. En ja hoor, dit gebied herbergt niet alleen verschil-
lende soorten vogels maar ook Bever, Ree, Vos en zelfs
Otter zijn er te spotten. Altijd is hier wat te beleven!

Afspraak: 9u einde Dijkstraat Rupelmonde
Inschrijven: www.natuurpunt-zuid-waasland.be
Info: christelstrybos@hotmail.com 052. 46 00 58

Donderdag 25 november 2021

NP Scousele Film Intelligent trees van 20 tot 22 u
Gratis, aangeboden door Minaraad Temse en het lokaal
bestuur Temse

Info en verplichte inschrijving:
nine.vanhoyweghen@gmail.com 0473 72 66 15
Waar: Roxy Temse, Stationsstraat 29 9140 Temse

Zaterdag 27 november

Natuurpunt Waasland NOORD

Algemene kennisquiz met een knipoog naar de natuur
Aankondiging zie pagina 11.

Zaterdag 04 December 2021

Vzw Durme Grote Vzw Durme Quiz . Info www.vzw-durme.be

Natuurpunt Scousele.

Vogelwerkgroep voor beginners: Suskewiet
Op uitstap in onze brede omgeving. Van 09.00 tot
11.00 u De uitstappen worden deskundig begeleid.
Info en verplichte inschrijving:
arnoldmoonen1@gmail.com 0477 980 665

Zondag 05 December 2021

Vzw Durme Maandwandeling: Erfgoedwandeling. Info
www.vzwdurme.be

Woensdag 08 december 2021

PlantenStudieGroep Scousele Natuurhuis Kapelstraat
170a 9140 Temse. 19.30u
Info en verplichte inschrijving: scousele@natuurpunt-waasland.be 0473 72 66 15

zaterdag 11 december 2021

NPW Kern Zuid - Kern Lokeren Werkgroep NME
Op zoek naar wintergasten: Prosperpolder

We werpen een blik op de Hedwige-Prosperpolder die
deel zal uitmaken van het getijdennatuurgebied Grens-
park Groot-Saefinghe, in totaal maar liefst 4500 hec-
tare groot.

Op Vlaams grondgebied was er al langer 3 kilometer
ringdijk, op Nederlands grondgebied moest nog een 2-
tal km volgen. Daarvoor werd grond gebruikt die vrij-
kwam bij het uitgraven van een geulensysteem.
Bedoeling is dat de Scheldedijk daarna wordt afgegra-
ven zodat het Scheldewater vlot in en uit kan stromen

en er een krekengebied gevormd wordt met slikken en
schorren.

Katrien Dogghe, onze gids ter plekke, leidt ons bij deze ex-
cursie nog verder naar een paar natuurparels, oa
Brakke Kreek en Doelpolder Noord, die bijzonder in trek
zijn bij steltlopers, ganzen en eenden. Tureluur en Kemp-
haan, Grauwe gans en Brandgans, Smient en Wintert-
aling, ... met behulp van telescoop en verrekijker
observeren we tal van overwinteraars, vogels die onze
contreien uitkozen om te overwinteren. Niet dat het hier
niet koud is want in Prosperpolder heb je meestal een
extra trui nodig onder een al warme winterjas. Het kan
er bar koud zijn met een striemende wind. Voorzie dus
warme kledij en goede wandelschoenen.

Afspraak: 9u Infokeet Zoetenberm 6a Prosperpolder
Inschrijven: www.natuurpunt-zuid-waasland.be
Info: christelstrybos@hotmail.com 052. 46 00 58

zondag 12 december 2021

NP Scousele Winterwandeling van 14 tot 16.30 u
Even buitenkomen doet deugd. Een flinke wandeling in
onze mooie omgeving. Iedereen welkom.
Stapschoenen. Verrekijker meebrengen indien mogelijk.
Info en verplichte inschrijving: scousele@natuurpunt-waasland.be 0473 72 66 15
Natuurhuis Kapelstraat 170a 9140 Steendorp

POLDERS VAN GROOT-KRUIBEKE

Gratis polderwandelingen aangeboden door de
Vlaamse Waterweg en begeleid door de Barbiërgidsen.
Verplicht inschrijven: info@barbiërgidsen.be
Meer info op: <http://www.barbiërgidsen.be>
Zondag 03 okt 14 u Over vruchten en kleuren
Zondag 07 nov 14 u Paddenstoelwandeling
Zaterdag 05 dec 14 u Op en rond het Eilandje in Ru-
pelmonde

NATUURHUIS IN STEENDORP

Het Natuurhuis is in oktober op zondag open van 14
tot 18 u. Ook open op 14 november en 12 december
van 14 tot 17 u.
Je kan er terecht voor een sanitaire stop, een drankje,
een gezellige babbelen en info over de streek en je hebt
een prachtig uitzicht van op het dakterras.
Kom wandelen in onze mooie streek en spring eens bin-
nen! De vrijwilligers van Natuurpunt Scousele ver-
wachten je. Kapelstraat 170a 9140 Steendorp .
Er is een fietsenparking en een oplaadpunt voor elek-
trische fietsen.
Ben je met de bus? Bushalte 'Blauwhof Steendorp' op
30 m.
Ben je met de auto? Parkeren langs de Kapelstraat.

Tweemaandelijks natuur- en milieutijdschrift,

41ste jaargang - nr 4; september 2021 - nr 223

coördinatie ABLLOvzw

**Werk mee aan een
groener Waasland !**

Abonneren kan door
8 Euro over te schrijven
op BE39 7310 4317 9119

**HET GROENE
WAASLAND**

Wie een abonnement wenst op dit tweemaandelijks tijdschrift *Het Groene Waasland* (=HGW of GW) kan dit

* door **8 EURO** over te schrijven naar de **ABLLO-leden rekening BE39 7310 4317 9119** met vermelding

"lidgeld 2021 [graag naam /namen vermelden]".

Zie <https://hetgroenewaasland.be/abonnement>

* of via een contactadres van een vereniging, die U vindt op <https://hetgroenewaasland.be/verenigingen>.

Abonnees zijn automatisch ook lid van de regionale vzw ABLLO.

REDACTIE: Marc Temmermans, Jenny De Laet, Astrid Martens, Martzen Frans, Nine Van Hoyweghen, Dirk Hylebos, Gilbert Cant.
Alle teksten voor het volgende nummer moeten binnen zijn **voor 25 oktober 2021** bij Gilbert Cant tel 03 775 19 31 groene.waasland@gmail.com

GRAPHIUS (Druk in de Weer), Traktaatweg 8

B-9041 Genk, Tel. +32 9 218 08 41

info@graphius.com

Inhoud:

2	...2021 een bijzonder broedseizoen	...ABLLOvzw
3	...Klik-berichten	...ABLLOvzw
4	...Sint-Niklaas, stand van zaken Lobbenstad? (vervolg)	...ABLLOvzw
6	...Enkele reis wandelparadijs	...ABLLOvzw
8	...Ons Streven 40 jaar 4e bedrijf	...Ons Streven
10	...Burgerinitiatief Roomacker bleef actief tijdens Corona	...Ons Streven
11	...Quiz	...NPW Noord
12	...Lichthinder en lichtvervuiling	...Ons Streven
15	...Luswandeling Sint-Gillis-Waas Kemzeke 10 km	...ABLLOvzw
19	...Advertentie	
20	...ZONNIG WAASLAND :Veel meer dan een groepsaankoop zonnepanelen!	...ABLLOvzw
22	...Kolonie lepelaars in het Sombeekse Zwin te Waasmunster	...vzw Durme
23	...Jaarlijkse telling van zeldzame wilde orchideeën op reservaatpercelen van vzw durme vzw Durme	
24	...Waarom ook de Bond Beter Leefmilieu zich verzet tegen een mogelijke verhuizing	
	... van het Algemeen Ziekenhuis Nikolaas AZN	...ABLLOvzw
28	...Kalender	

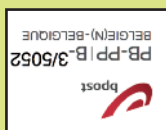
Hoofdredactie Dirk Hylebos - 052/46 30 51

Vormgeving en coördinatie: Gilbert Cant. 03 775 1931 Maria Van de Vyver

e-mail : groene.waasland@gmail.com

Abonnement 8 EURO Oplage 1300 exemplaren

Het Groene Waasland verschijnt in januari, maart, mei, september en november.

969696
1910 Sint-Niklaas 1
Artifiekantoor :